
Dětská univerzita ČVUT

14.7.2023

Mikropočítač Raspberry PI PICO a jeho programování grafickou metodou ČVUT- FEL

Prezentující: doc. Fischer, Dr. Petrucha, katedra měření ČVUT - FEL

Náplň

Mikropočítač Raspberry PI PICO –

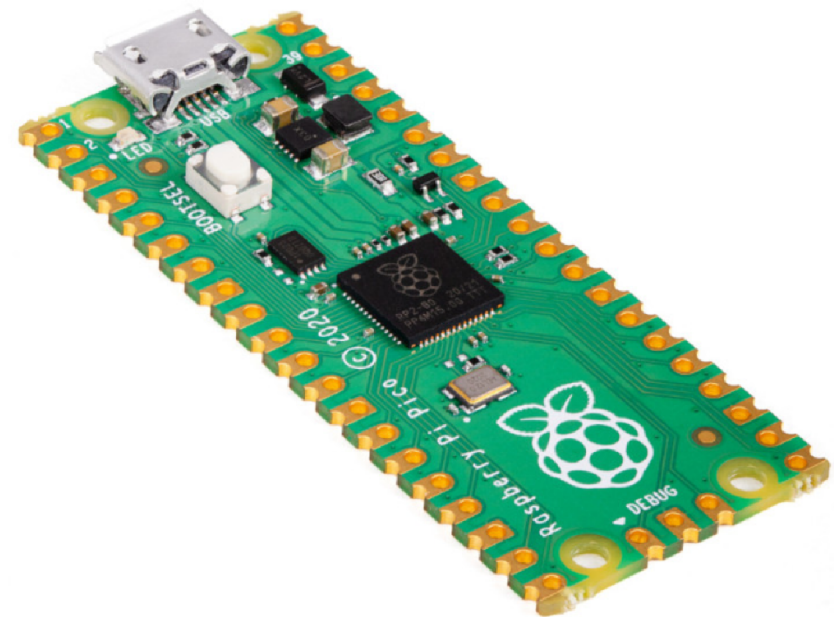
co to je a jak s ním jednoduše začít pracovat

**Programování na základě Micropython s využitím nadstavby pro
grafické programování BIPES**

První kroky

Naše sestava mikropočítače na nepájivém kontaktním poli

**Budeme si jednotlivé možnosti
vykládat postupně a také zkoušet**

Mikropočítač - Raspberry PI PICO

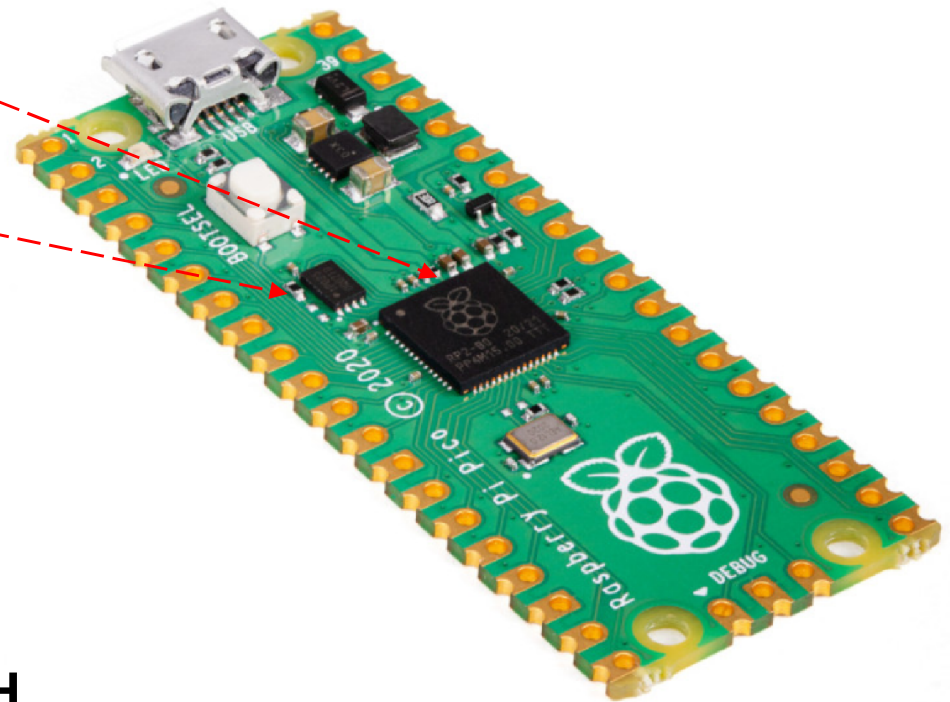
Mikropočítač Raspberry PI PICO

S procesorovým obvodem RP2040

2 Mbyte externí FLASH

Cena cca 120 Kč s DPH

Informace a odkazy

Vlastní procesorový obvod RP2040

Dvě 32- bitová jádra ARM Cortex M0+

264 kByte SRAM, nemá interní FLASH

Hodinový signál procesoru- 133 MHz

Rozhraní: USB, UART, I²C BUS, SPI

Převodník ADC 12 bitový. Až 500 000 vzorků za sekundu

https://embedded.fel.cvut.cz/procesory/RP_PICO

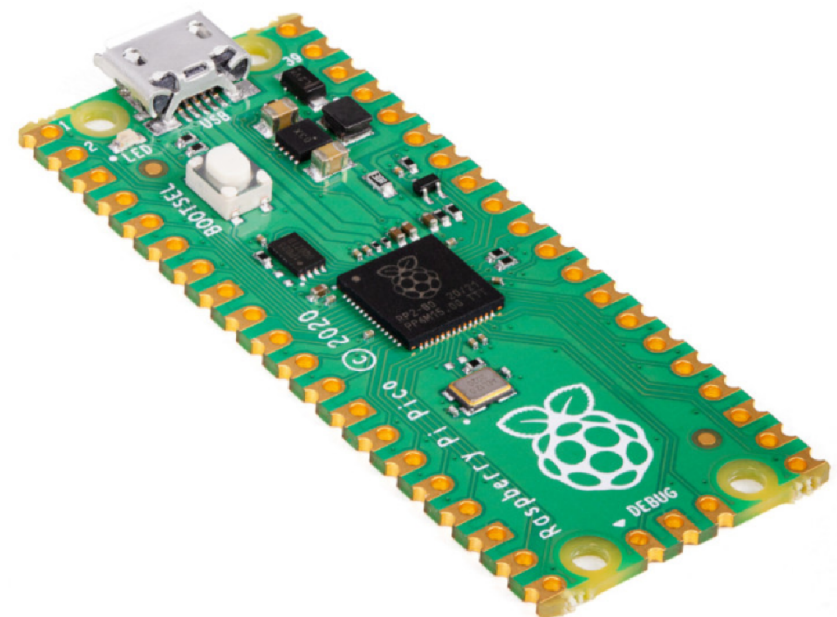
▪
Informace

https://embedded.fel.cvut.cz/procesory/RP_PICO

<https://www.raspberrypi.com/products/raspberry-pi-pico/>

Pořízení v ČR

https://rpishop.cz/raspberry-pi/3352-675-raspberry-pi-pico-0617588405587.html#/188-prislusenstvi-bez_prislusenstvi

Mikroprocesor, Mikropočítač

Procesor- komunikace pouze pomocí **jedniček** a **nul**

Náš procesor Raspberry Pi PICO má napájecí napětí +3,3 V, ale může mít i jen +3 V. Toto napětí označíme jako $V_{DD} = +3\text{ V}$

Vůči čemu je toto napětí vztažené - proti společné svorce GND groud, zem.

(Analogie – když porovnáváte svou výšku s bratrem, postavíte se oba na zem- to je vztažná úroveň). Bratr nemůže stát v dolíku- to by nebylo srovnání.

Podobně v mikroprocesor se všechna napětí vztahují vůči společné zemi GND.

Jak náš procesor „řekne“ svému okolí, že signalizuje **jedničku na daném kontaktu? Přivede tam své napájecí **napětí + 3 V**, jako by se tam připojila baterie (dvě tužkové baterie zapojené sériově -za sebou)**

(pozn. u Arduina je napájecí napětí + 5 V, tedy Arduino signalizuje jedničku na pinu (výstupu) napětím + 5 V proti zemi - GND)

Mikroprocesor, Mikropočítač

Jak poznáme, že na pinu je kladné napětí + 3 V ?

Připojíme tam diodu LED, která bude (přes ochranný rezistor připojena na sledovaný kontakt) . Z kontaktu do LED poteče proud, který bude z LED vytékat do společné elektrody GND Groud, zem.

(jako když vody vytéká z hadice a pak dopadá na zem)

V naší desce máme čtyři různé LED červená, žlutá, zelená, modrá.

Jak procesor řekne svému okolí, že signalizuje **nulu (false) na daném pinu? Přivede tam **nulové** napětí.**

Připojená LED nebude svítit.

Dále na desce máme bzučák (buzzer) a tlačítko.

Grafické programování pomocí Raspberry PI PICO

Naši desku Raspberry PI PICO budeme „programovat graficky“

<https://bipes.net.br/ide/> pozor psát https://

Použít programy *Opera*, nebo *Google Chrome*, *Microsoft Edge*, které jsou schopny komunikovat s deskou přes USB.

(Pozor Mozilla nepodporuje připojení desky)

Při ovládání pinů a rozsvícení, nebo zhasnutí LED musíme zadat, který pin chceme ovládat. Jejich označení je **GP** a číslo

Zapojení experimentální desky

GP16 Tlačítko k GND

GP18 470 R+ Červená **LED** na GND

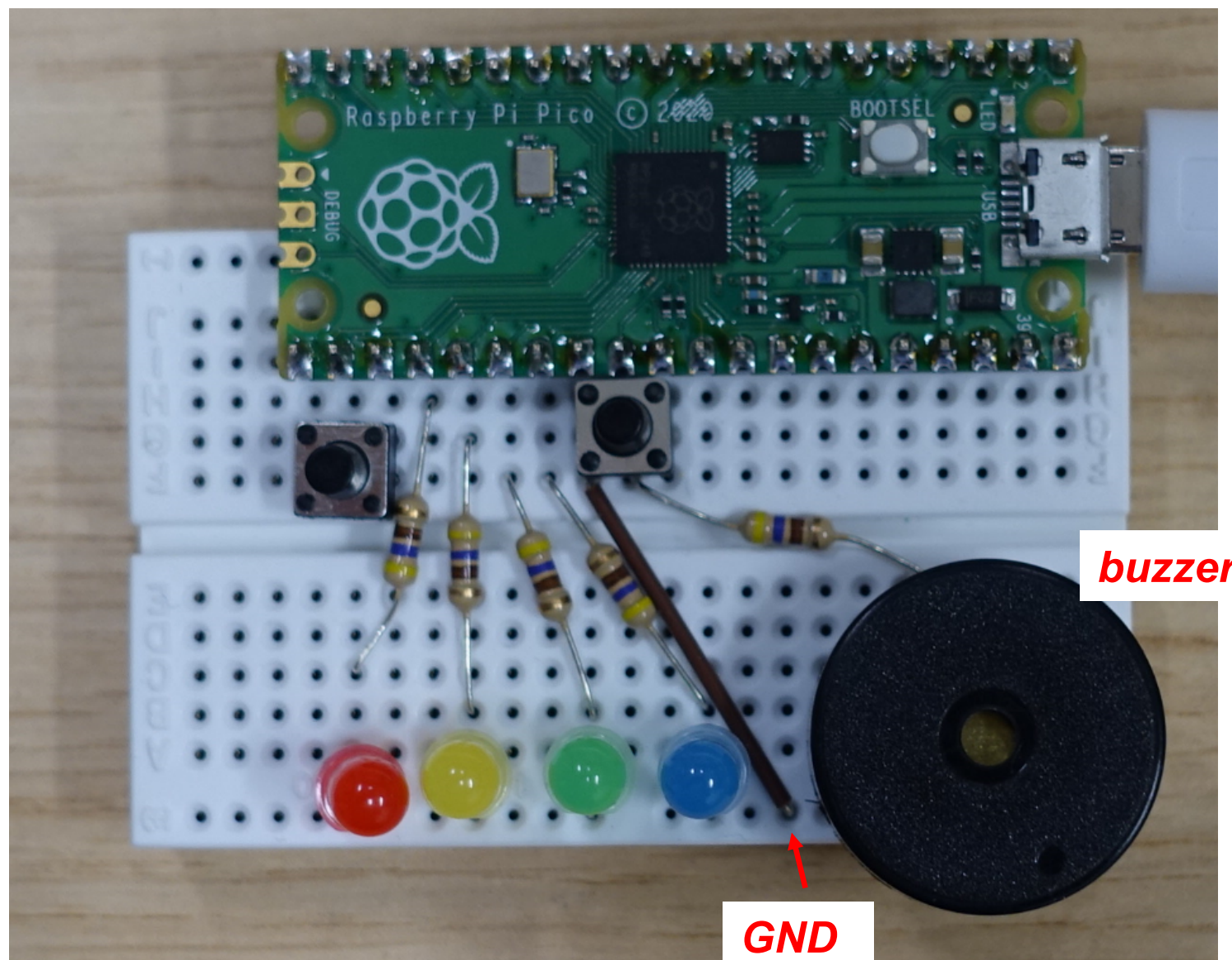
GP19 470 R+ Žlutá **LED** na GND

GP20 470 R+ Zelená **LED** na GND

GP21 470 R+ Modrá **LED** na GND,

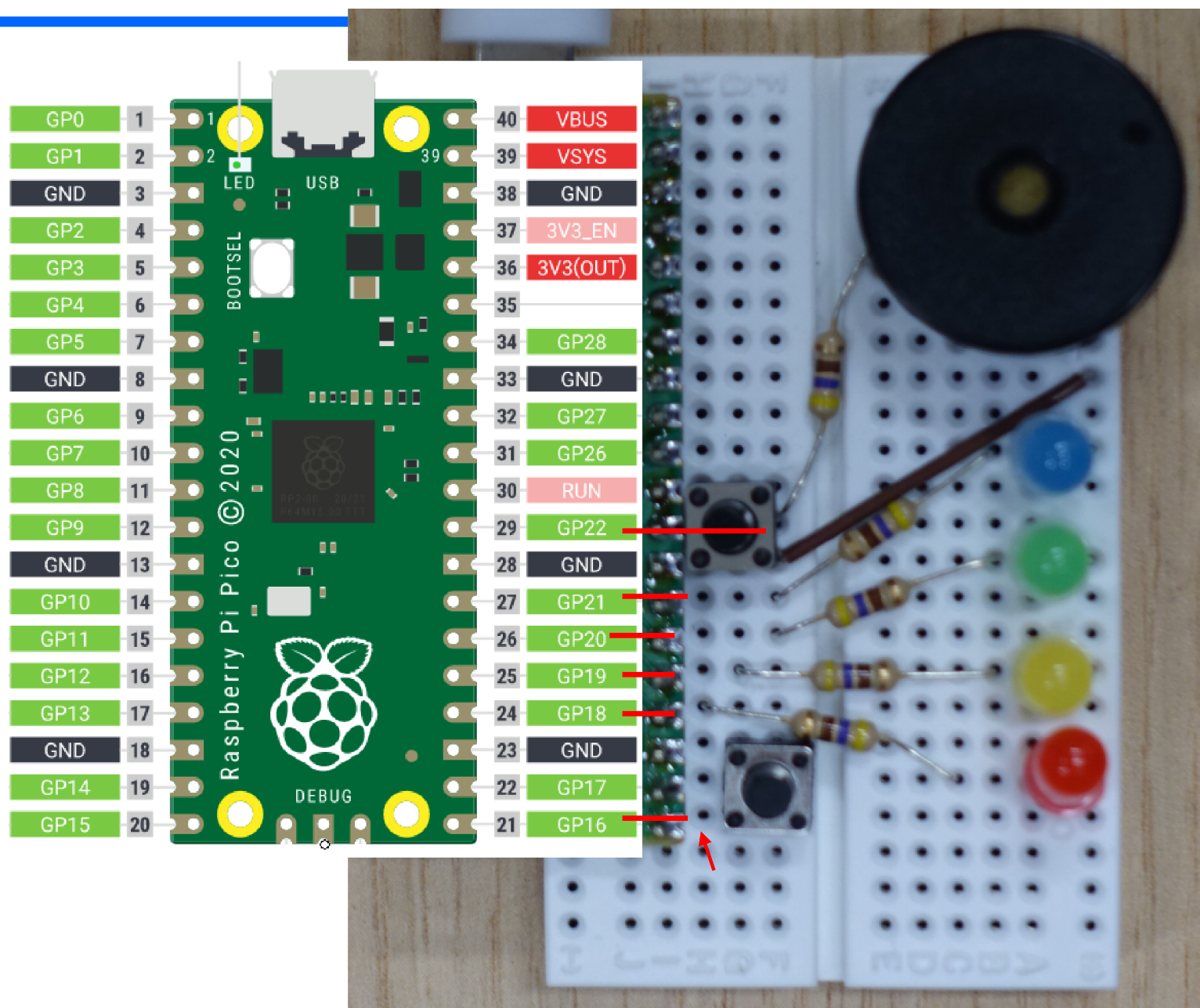
GP22 470 R+ Buzzer proti GND

Osazení experimentálního pole

Výstupní piny

Grafické programování pomocí Raspberry PI PICO

**Zkusíme rozsvítit a zhasnout červenou LED
spustit program Google Chrome a otevřít stránku**

<https://bipes.net.br/ide/>

kabelem **Micro USB připojit desku Raspberry PI PICO**

Do desky jsme již dříve nahráli soubor pro program Micropython.

V nové desce ještě není nahraný. Nahraje se tak, že se při zapnutí – to je připojení na USB – drží stisknuté tlačítko.

*Deska se v PC ukáže jako Flash disk, do kterého se nakopíruje soubor
[rp2-pico-20220117-v1.18.uf2](#)*

*případně jeho novější varianta. Ke stažení je na
[Micropython.org](https://micropython.org)*

<https://micropython.org/download/rp2-pico/>

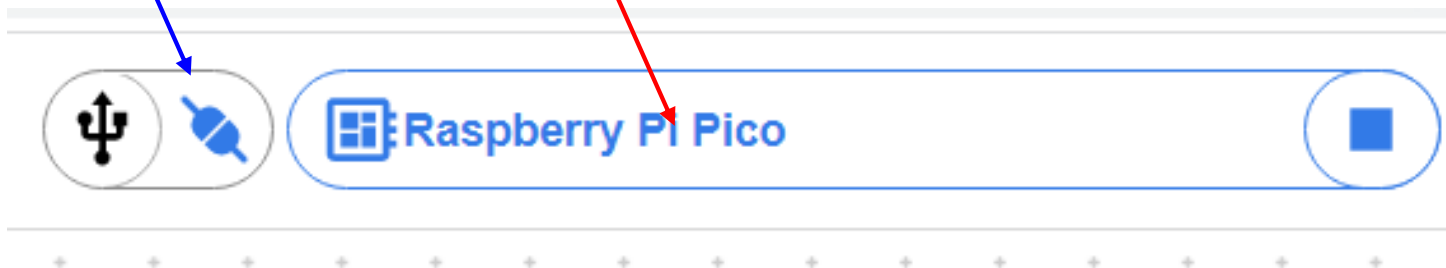
▪

Výběr desky klik na pole implicitně ta může být ESP8266,
zvolit Raspberry Pi PICO

Připojení / odpojení desky

Doporučujeme připojit, odpojit, připojit – spíše začne korektně fungovat

Logic

Loops

Math

Text

Lists

Variables

Functions

BIPES

Python

Timing

▼ Machine

CPU

In/Out Pins

► Displays

► Sensors

► Actuators

► Communication

Files

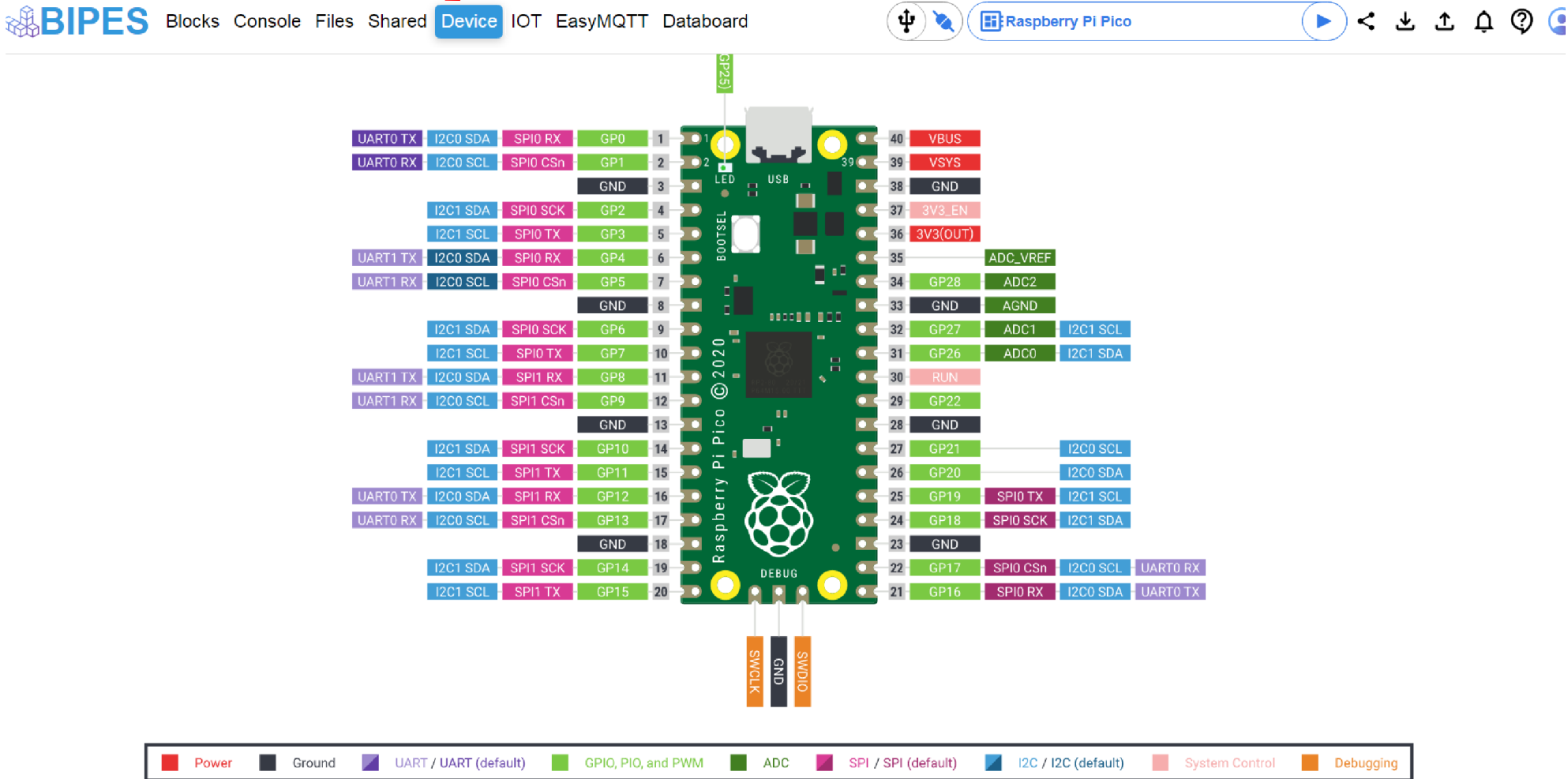
► Network

► micropython

Připojení desky, volba rozhraní **USB**
někdy potřebuje **opakovat dvakrát**
připojit, odpojit, připojit

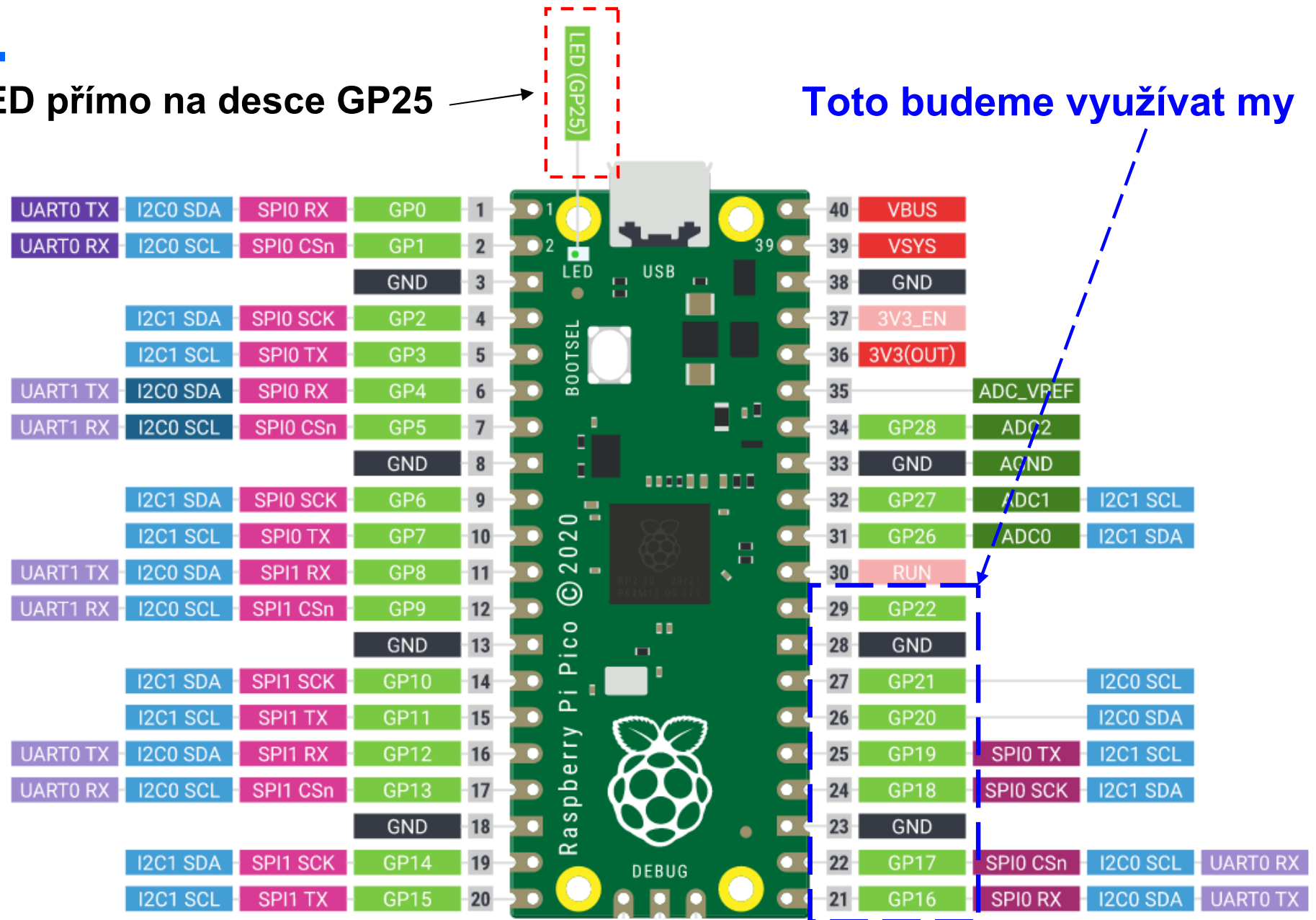
Nabídky panelů

Device- zobrazí rozložení vývodů desky, to budeme potřebovat při programování

LED přímo na desce GP25

Toto budeme využívat my

Zapojení experimentální desky

Při ovládání pinů a rozsvícení, nebo zhasnutí LED musíme zadat, který pin chceme ovládat. Jejich označení je **GP** a číslo

Zapojení experimentální desky

GP16 Tlačítko k GND

GP18 470 R+ Červená **LED** na GND

GP19 470 R+ Žlutá **LED** na GND

GP20 470 R+ Zelená **LED** na GND

GP21 470 R+ Modrá **LED** na GND,

GP22 470 R+ Buzzer proti GND

470 R značí zapojení rezistoru o odporu 470 Ohmů do série s pinem

*Úroveň „**true**“ na pinu LED rozsvítí,
úroveň „**false**“ LED na pinu zhasne*

▪

Vytvoříme program, který proběhne *jen jednou*, rozsvítí červenou LED na dvě sekundy a pak zhasne a pak se ukončí a bude čekat na další pokyny.

blok pin a wait

Rozsvítit LED- nástroje

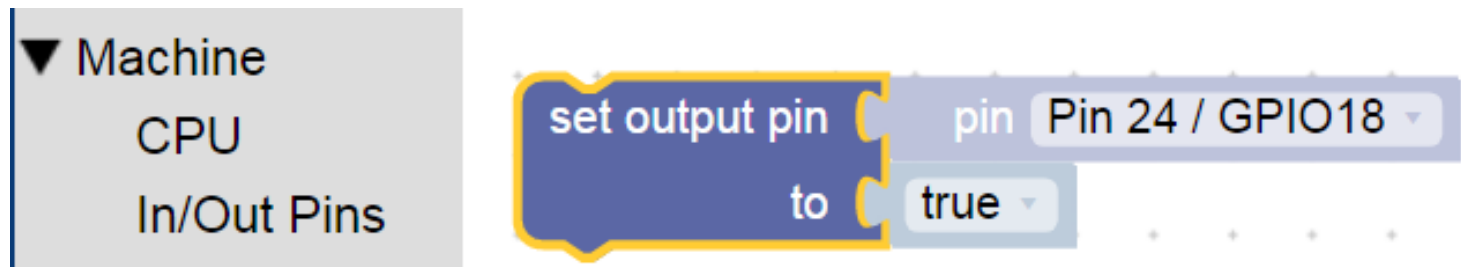
▪

The screenshot displays the BIPES Blocks environment. On the left, a sidebar lists various block categories: Logic, Loops, Math, Text, Lists, Variables, Functions, BIPES, Python, Timing, Machine (highlighted with a red dashed box), CPU, In/Out Pins, and Display. The 'In/Out Pins' category is selected, showing a workspace with three blocks:

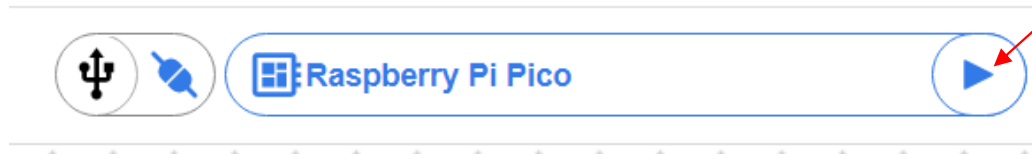
- pin** LED / GPIO25
- set output pin** to **pin** LED / GPIO25 **to** true
- read digital input** Pull-up **pin** LED / GPIO25 **true**

Jednorázový běh programu (bez opakování)

Program se provede- rozsvítí se červená LED a opět je vidět trojúhelník

Klik sem- spustí program

**Pokud zvolíme menu „ Console“,
bude vidět, že počítač čeká
na další pokyn**

```
>>>
paste mode; Ctrl-C to cancel, Ctrl-D to finish
=== from machine import Pin
===
=== def gpio_set(pin,value):
===     if value >= 1:
===         Pin(pin, Pin.OUT).on()
===     else:
===         Pin(pin, Pin.OUT).off()
===
===
=== gpio_set((18), True)
```


Další postup, jeden průchod, více průchodů - smyčky

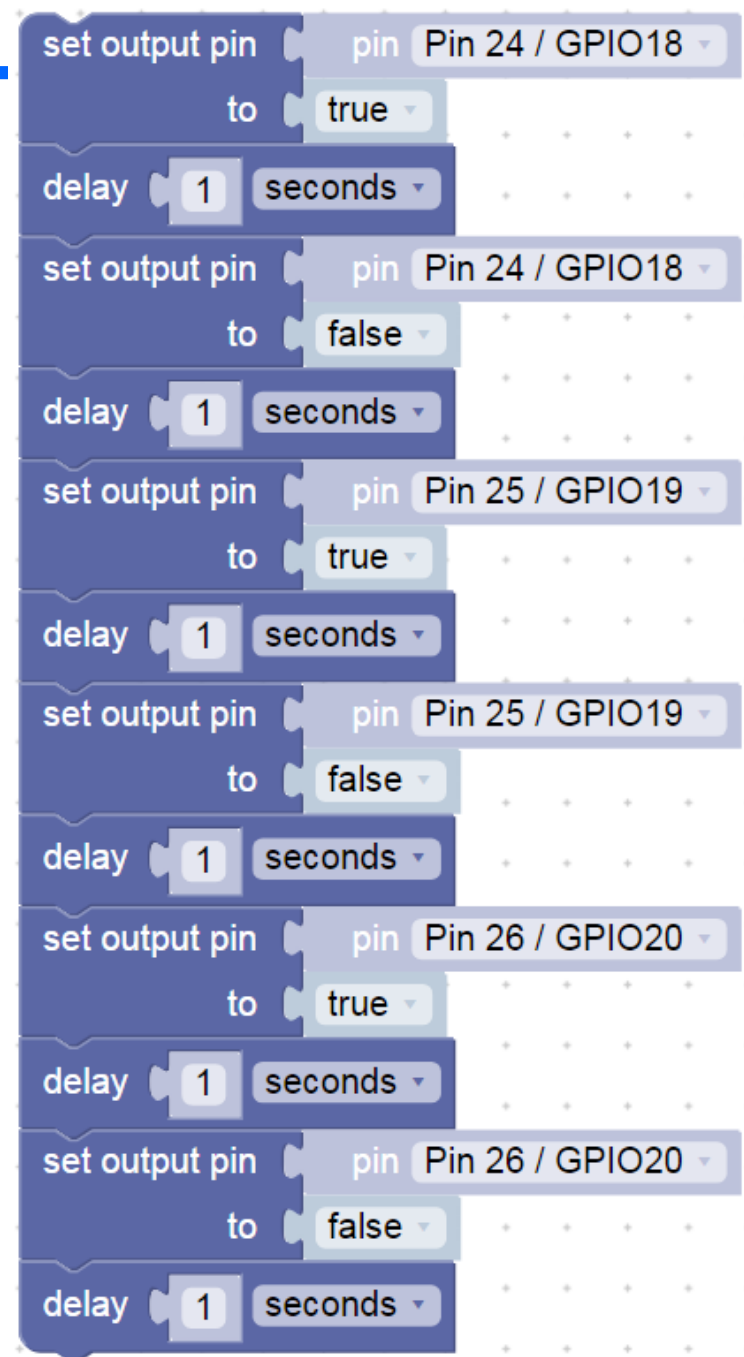
Program postupně rozsvítí a zhasne různé LED a ukončí se.

Program postupně rozsvítí a zhasne různé LED a vše provede několikrát a ukončí se LOOP

Program s podmínkou

Nekonečný program s podmínkou true

Rozsvícení a zahasnutí LED, 1x

Stálý běh programu, použití nekonečné smyčky

Raspberry Pi Pico

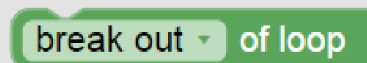
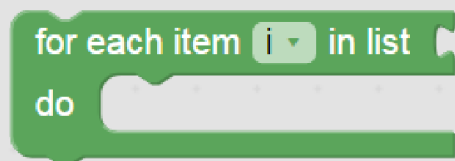
Aktuální běh programu – symbol **čtvereček**

Menu Loops

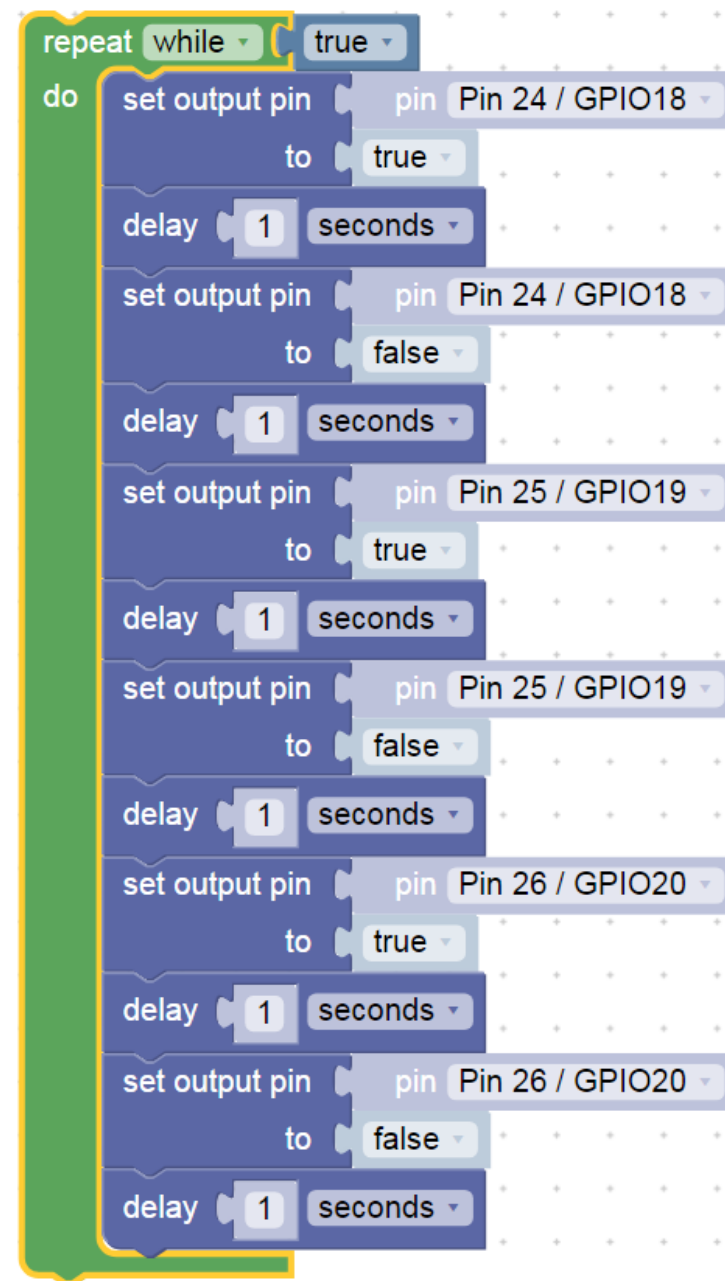
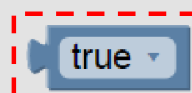
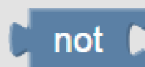
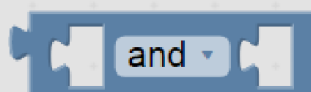
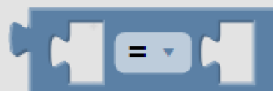
Menu Logic

Stálý běh programu, použití nekonečné smyčky

Menu Loops

Menu Logic

Bloky pro smyčky

Logic	repeat 10 times
Loops	do
Math	
Text	
Lists	
Variables	repeat while
Functions	do
BIPES	
Python	count with i from 1 to 10 by 1
Timing	do
Machine	
CPU	
In/Out Pins	for each item i in list
Displays	do
Sensors	
Actuators	
Communication	break out of loop
Files	

Bloky pro práci s piny

The screenshot displays the MicroPython IDE's block editor. On the left is a sidebar with a category list: Logic, Loops, Math, Text, Lists, Variables, Functions, BIPES, Python, Timing, Machine (expanded), CPU, In/Out Pins (selected), Displays, Sensors, Actuators, Communication, Files, Network, and micropython. The main workspace contains the following blocks:

- In/Out Pins** header block.
- pin** block with dropdown menu set to **LED / GPIO25**.
- set output pin to** block with dropdown menu set to **true**.
- read digital input** block with dropdown menu set to **LED / GPIO25** and **Pull-up** dropdown set to **true**.
- Read RPI Pico ADC Input** block with dropdown menu set to **LED / GPIO25**.
- RPI Pico PWM # 0** block with **Pin** dropdown set to **LED / GPIO25**, **Frequency** set to **1000**, and **Duty** set to **50**.
- PWM # 0 frequency** block with **frequency** set to **1000**.
- PWM # 0 duty** block with **duty** set to **50**.
- PWM # 0 init** block with dropdown menu set to **LED / GPIO25**.
- deinit PWM # 0** block.

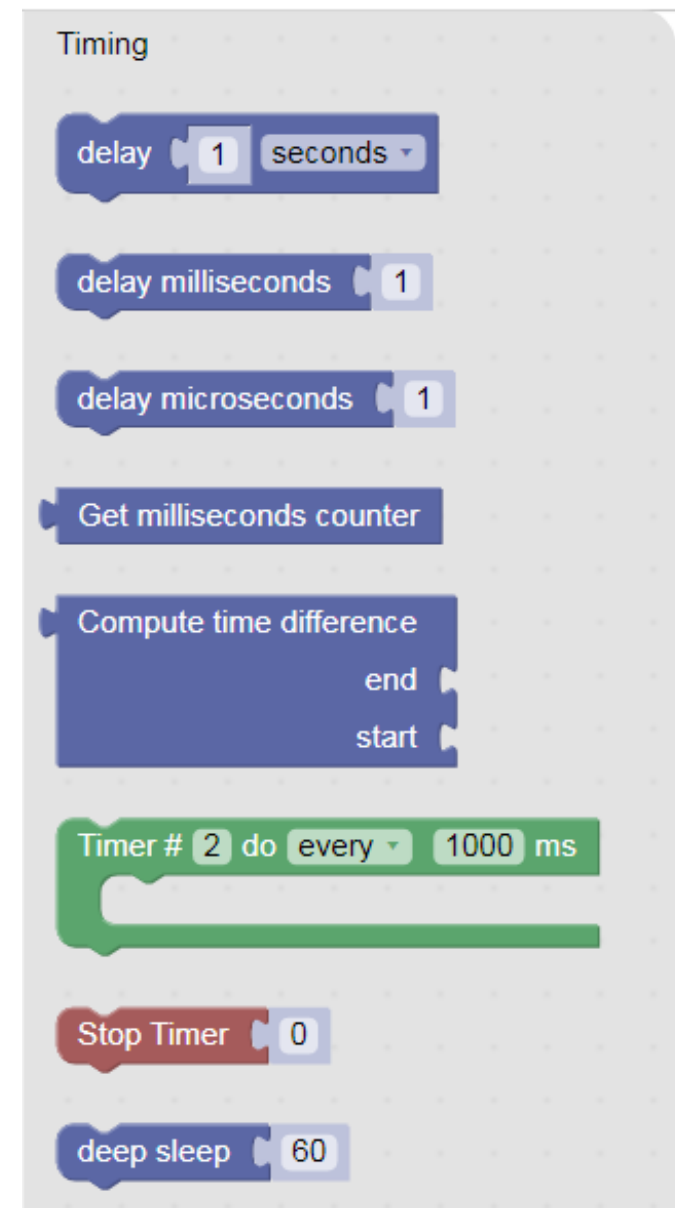
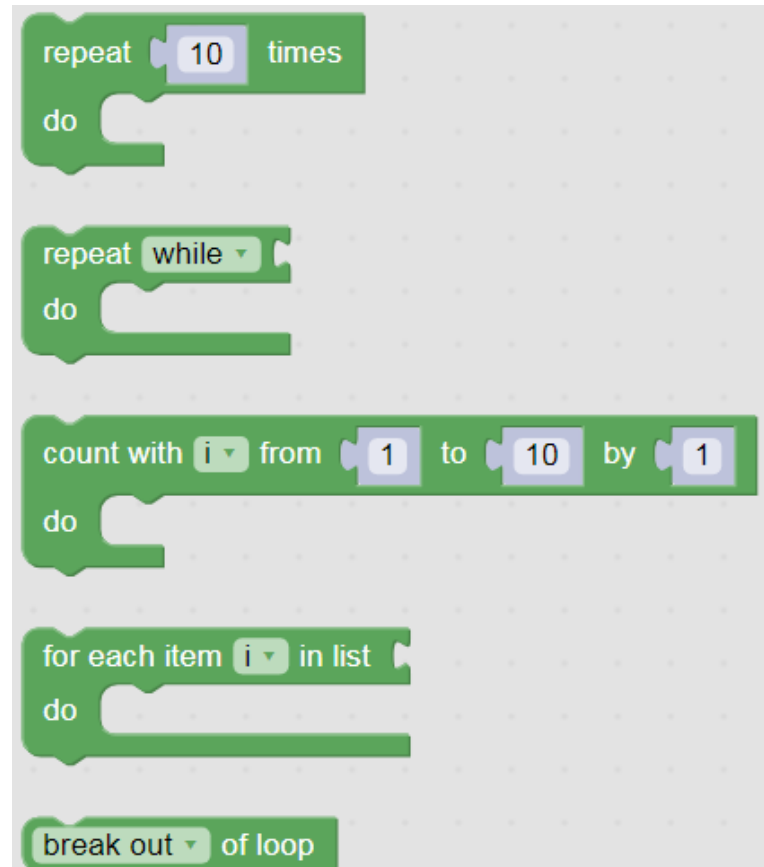
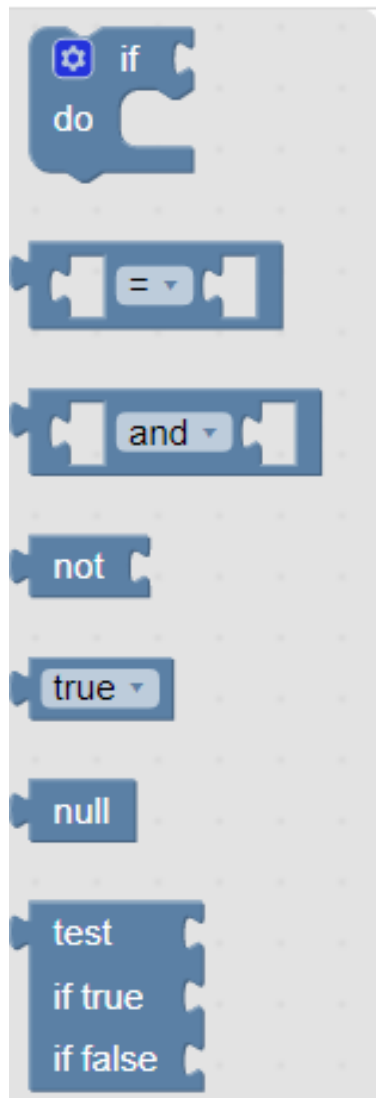
Bloky pro časování

The image shows the block palette of a MicroPython IDE. The 'Timing' category is selected and expanded, displaying the following blocks:

- delay (1 seconds)
- delay milliseconds (1)
- delay microseconds (1)
- Get milliseconds counter
- Compute time difference (with 'end' and 'start' ports)
- Timer # 2 do every 1000 ms
- Stop Timer (0)
- deep sleep (60)

Bloky logika, smyčky, timing stroj- pin

Zrychlit blikání LED

Timing- delay 50 ms. **50 milisekund** – 50 tisícín sekundy

Pak dát **10 ms/10 ms**, zrychlení

Nebude vidět blikání

Změnit poměr

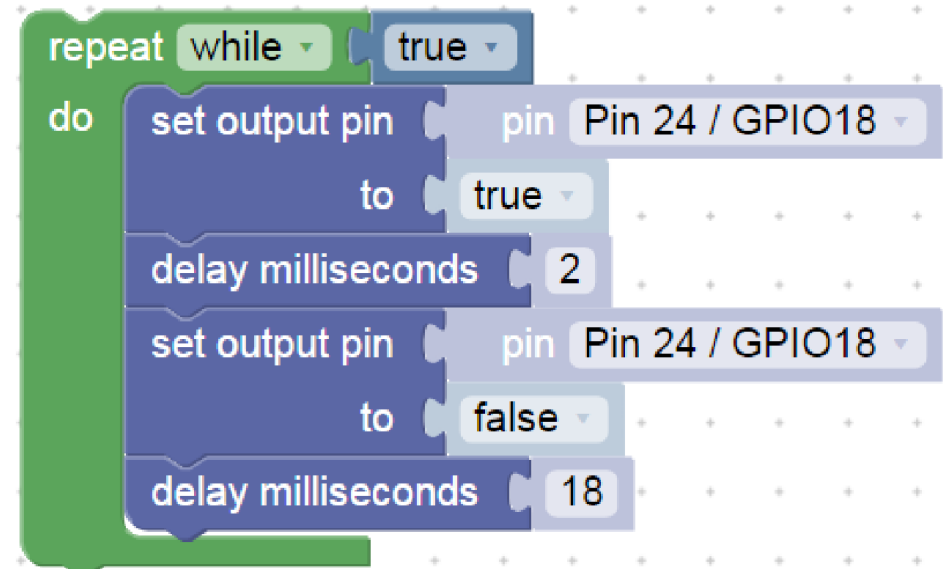
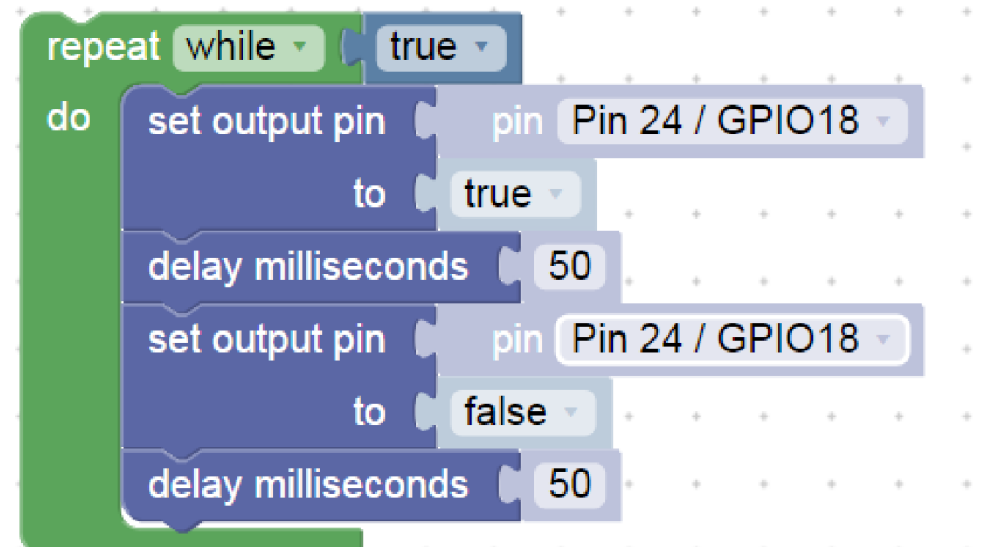
Dále 2 ms /18 ms

Zkusit jinak **měnit poměr časů**

Co se změnilo? Nestačíme sledovat blikání, ale jen vidíme **pokles jasu LED**.

To jsme vytvořili programově řízenou **PWM**

Pulse Width Modulation

PWM

Pokud chceme **řídít jas** více LED bez programového zatěžování procesoru, použijeme hardwarovou PWM, Většina procesorů obsahuje blok pro generaci PWM signálu

V menu Machine In/Out pins je Frequency- frekvence (kmitočet).

Duty – střída, poměr času ,
kdy to svítí, vůči periodě blikání

Pozor, zde číslo

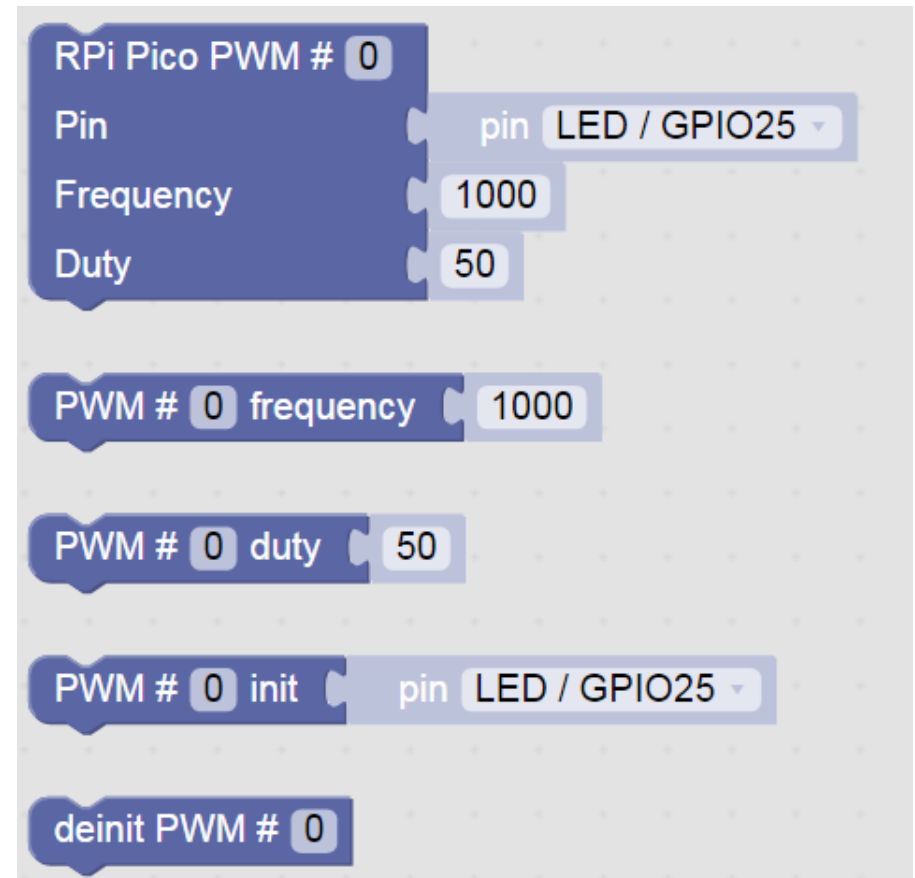
32768 znamená 50 procent !!

To souvisí s formou vyjádření
16- bitového binárního čísla

Pokud dáme 50, tak to skoro
nebude svítit.

Nula- 0 nesvítí vůbec,

65535 svítí plně

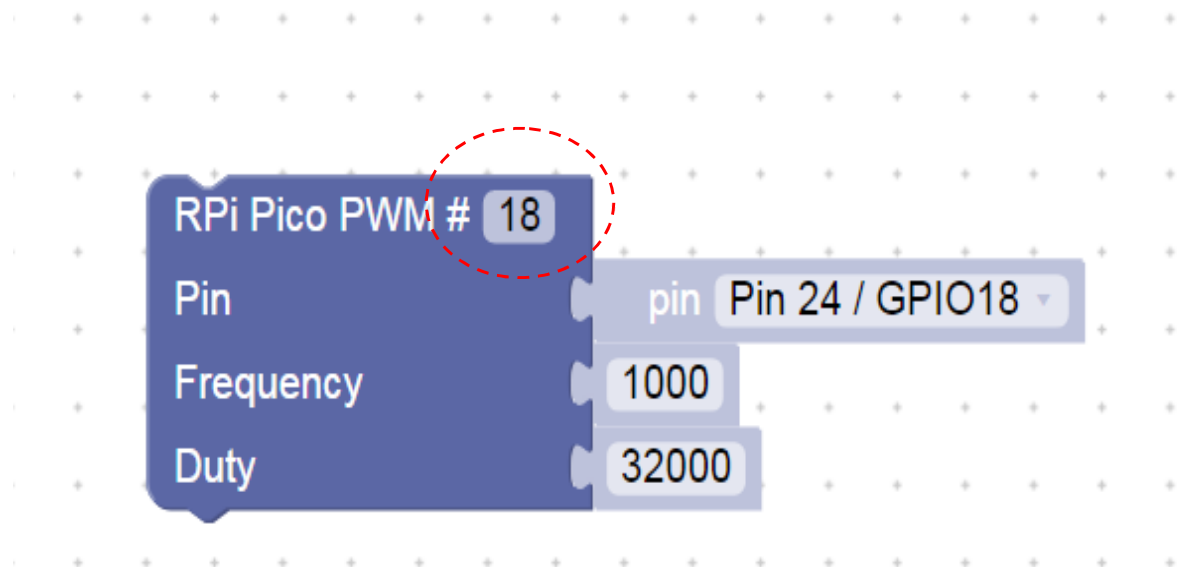

Jednorázová inicializace PWM

Červená LED bude svítit plovicním jase

Můžeme zkusit i frekvenci 10 Hz – budeme vidět blikání

1 Hz nelze použít (procesor to nepoporuje)

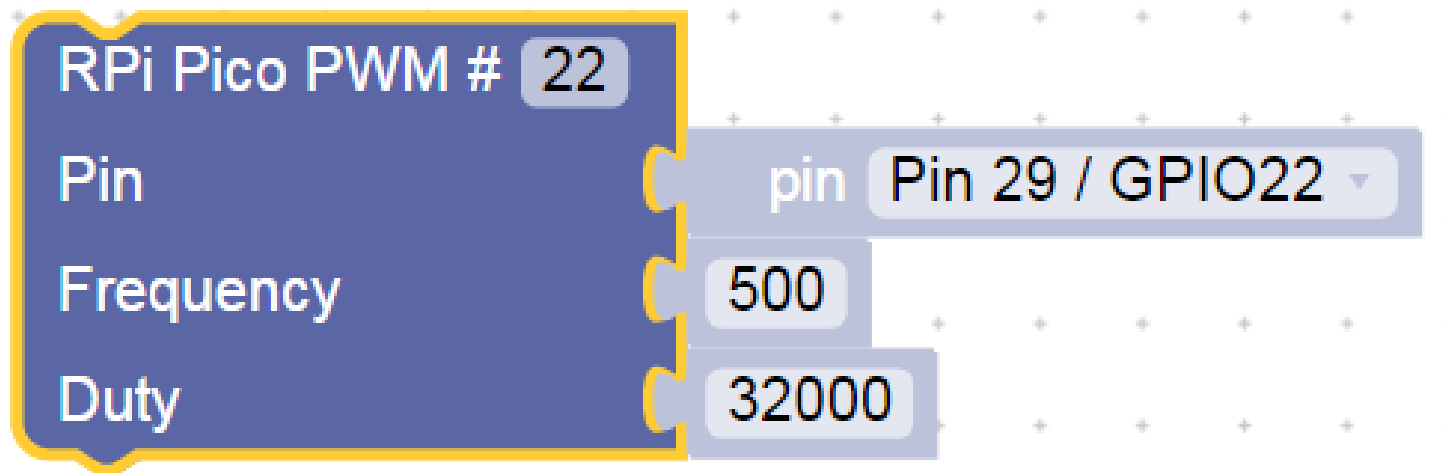

Jednorázová inicializace PWM pro Buzzer

Jednorázová inicializace

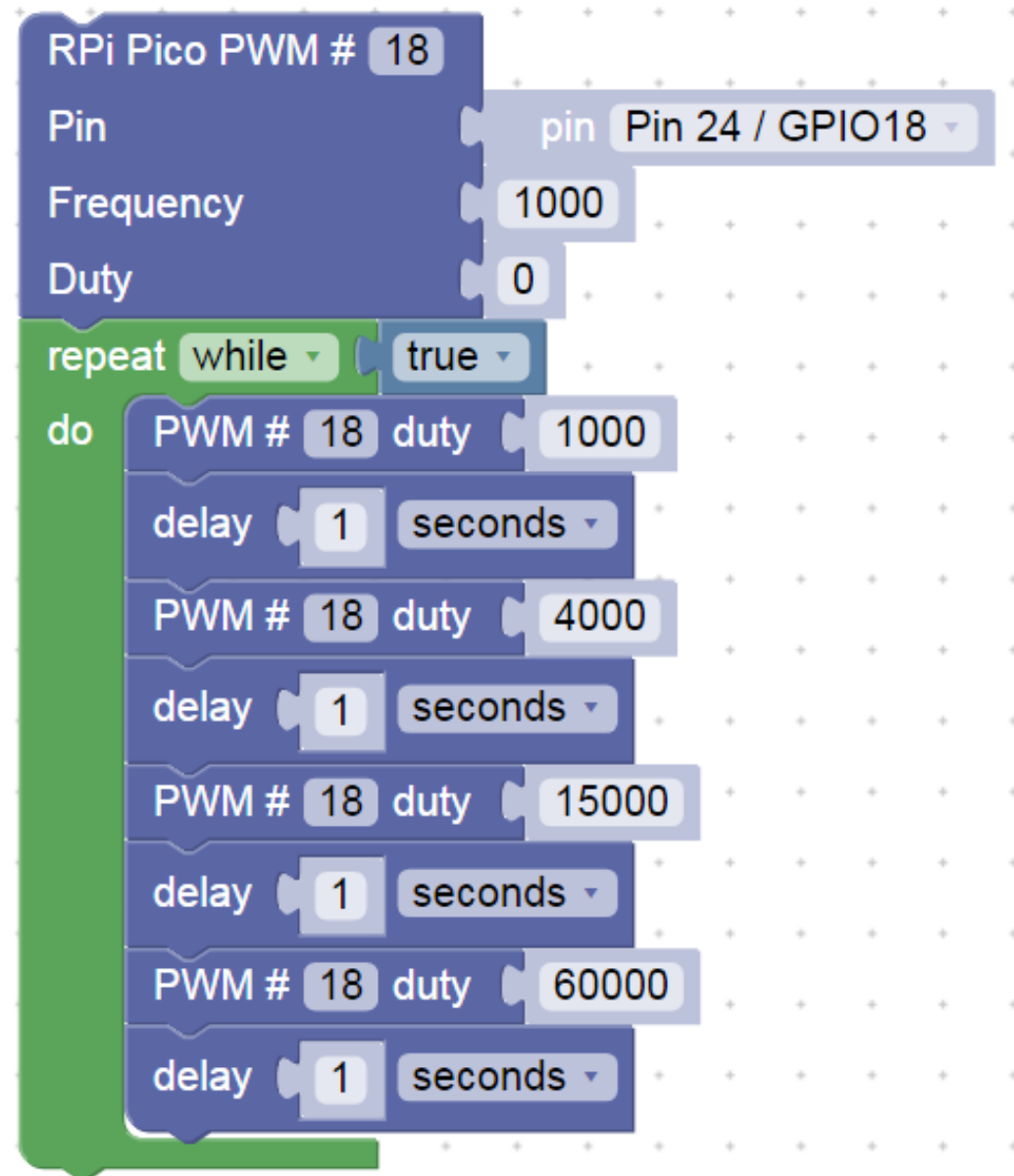
Pokud chceme změnit, je nutno změnit parametr (frekvenci nebo střidu) a znovu spustit program.

Pokud chceme, aby nás to nerušilo, dát malou střidu
např. Duty = 0

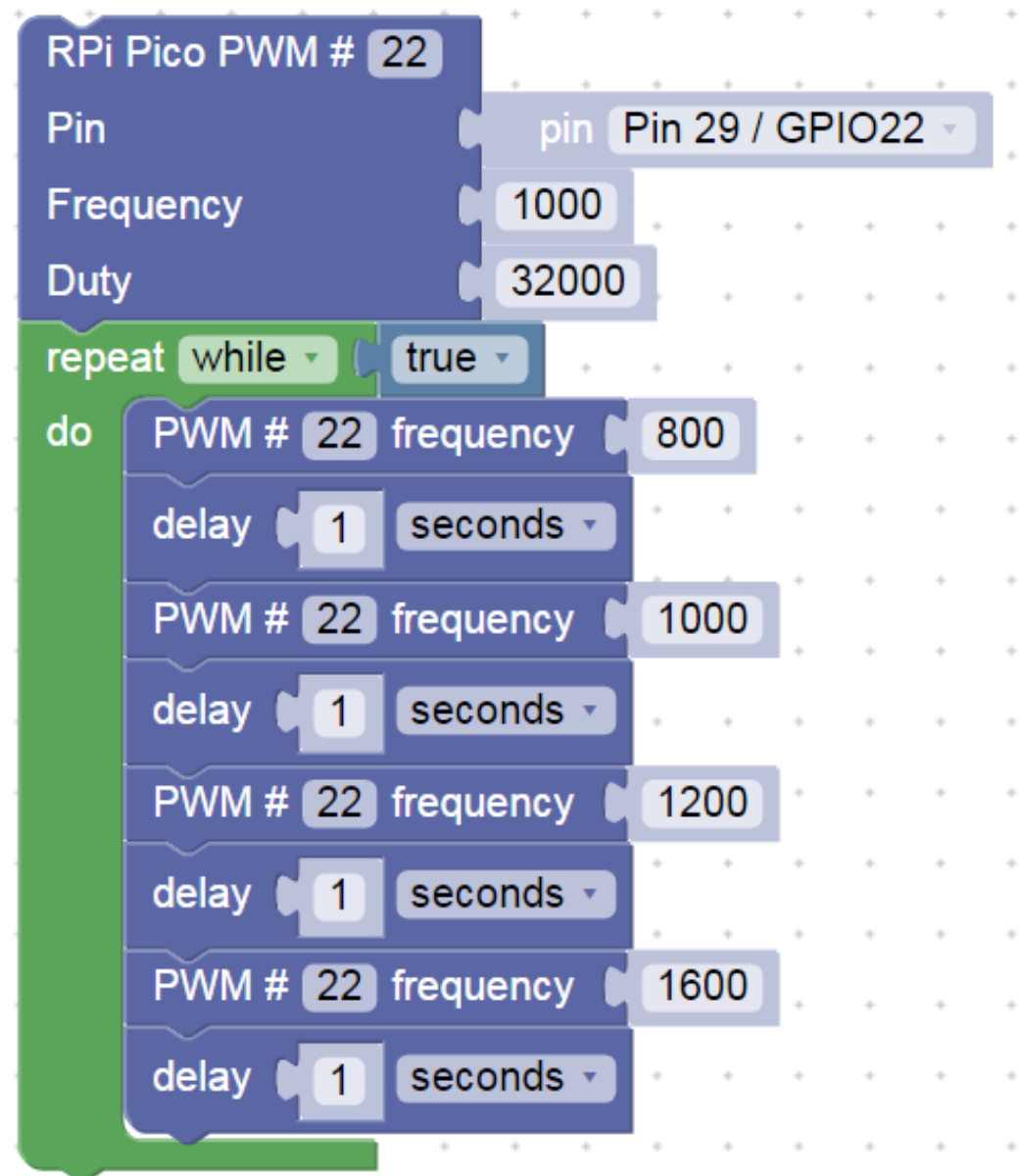
Nekonečná postupná **změna jasů** LED ve stupních

Postupné **rozsvícení** a **naráz zhasnutí** LED

Ovládání bzučáku (buzzer) pomocí PWM

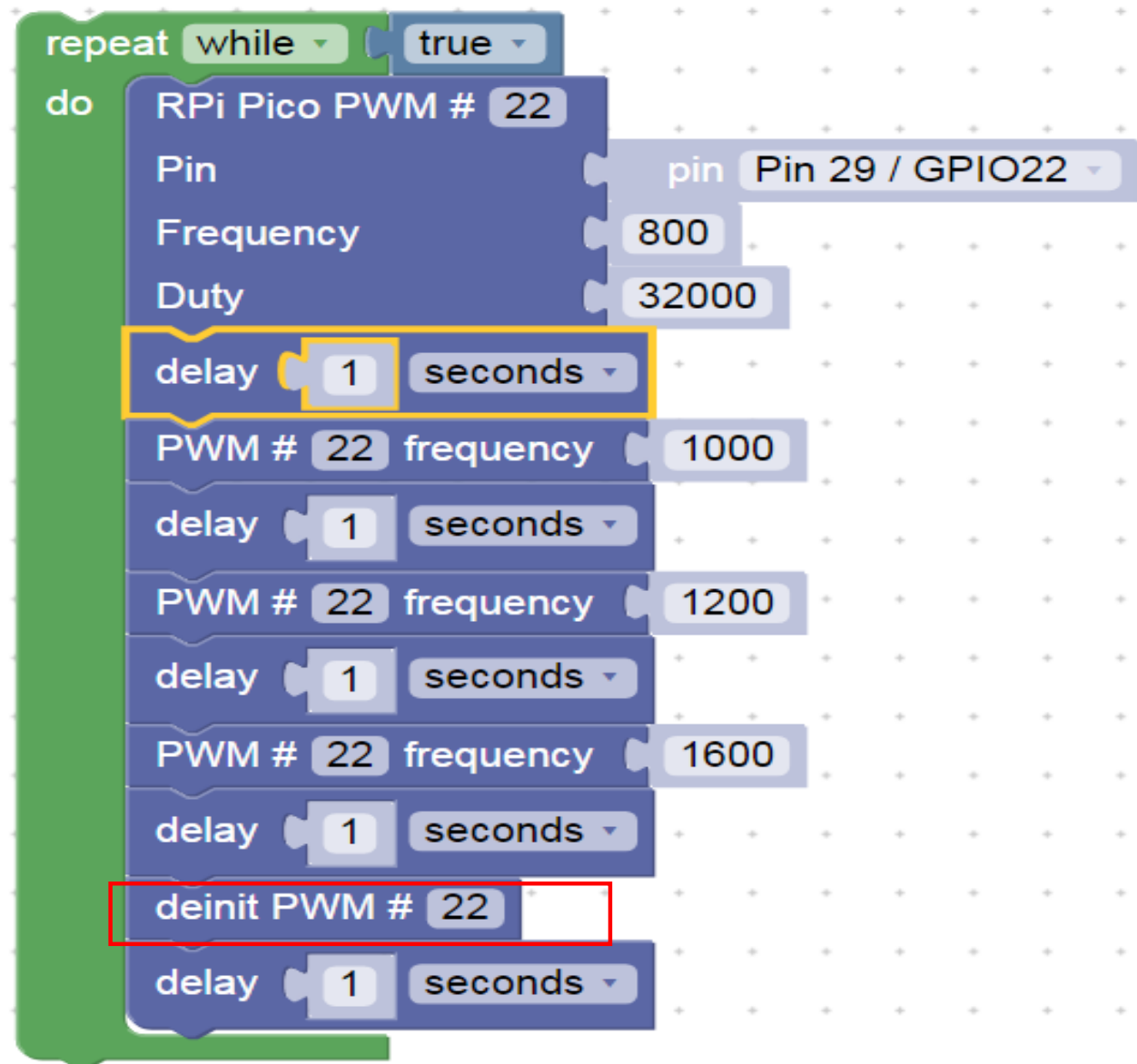
Změna frekvence PWM

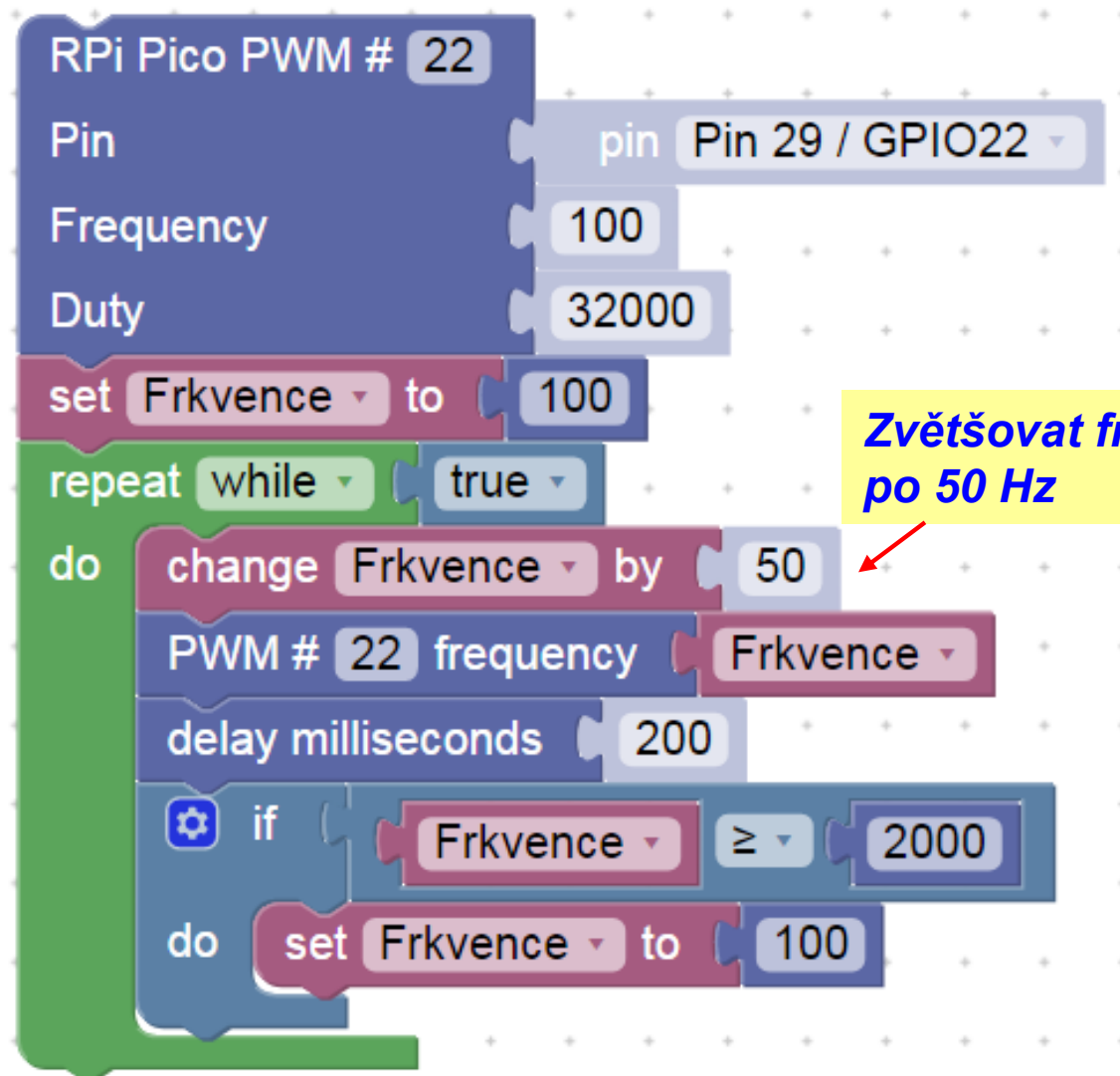
Bzučák s PWM s deinicializací PWM

Na chvíli úplně vypneme PWM

Postupná změna frekvence PWM pro bzučák (buzzer)

Frekvence 100 Hz až 2000 Hz

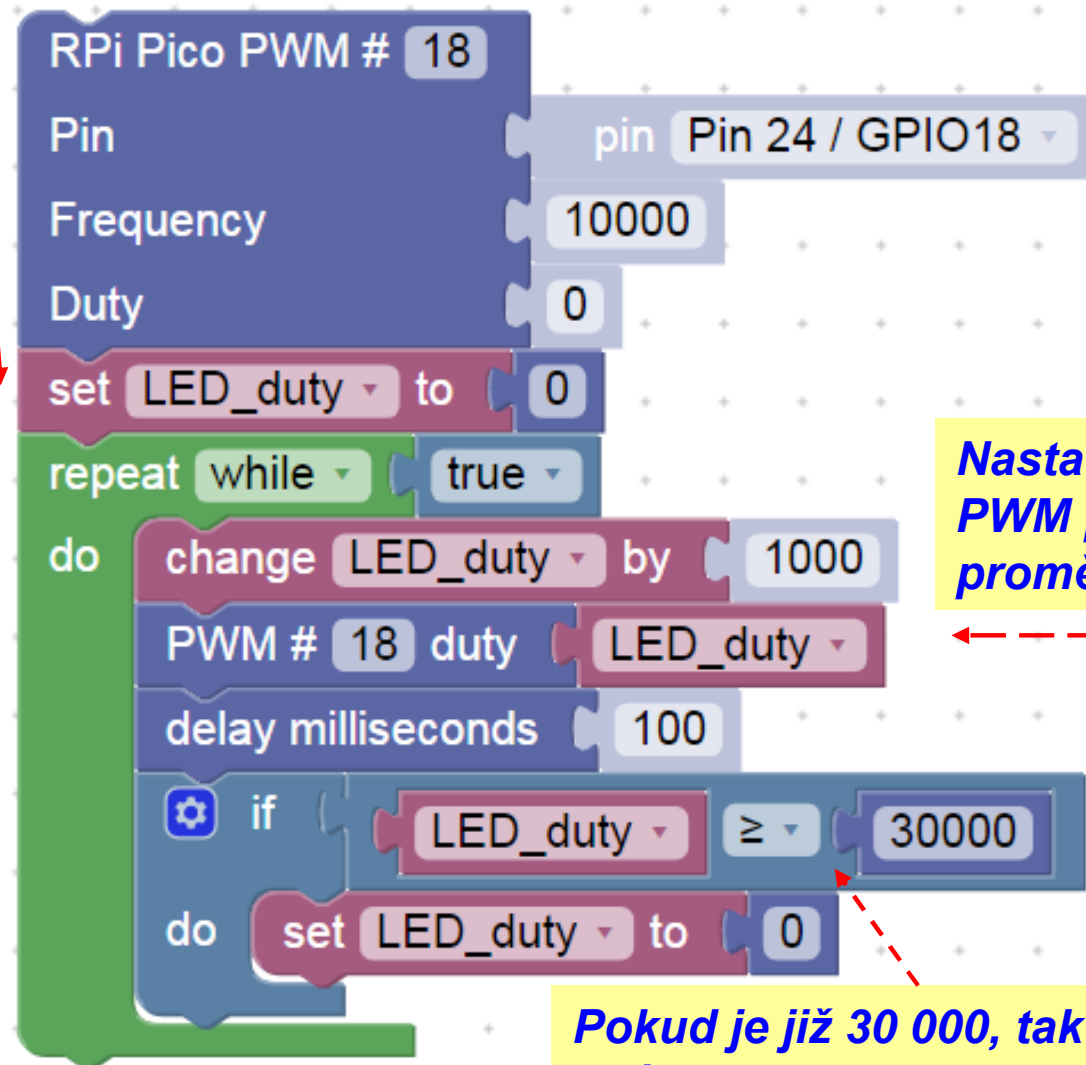
*Zvětšovat frek.
po 50 Hz*

Postupná změna jasu LED na pinu GPIO18

Proměnná **LED_duty** nese informaci o požadované střídě

Postupné rozsvěování

LED a naráz pohasnutí

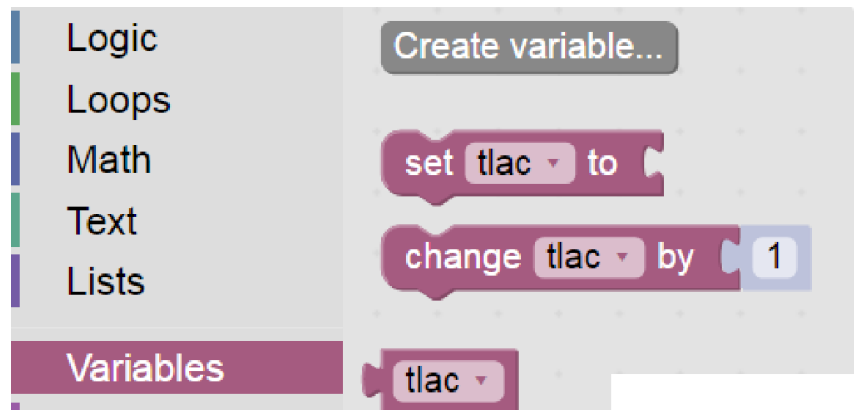
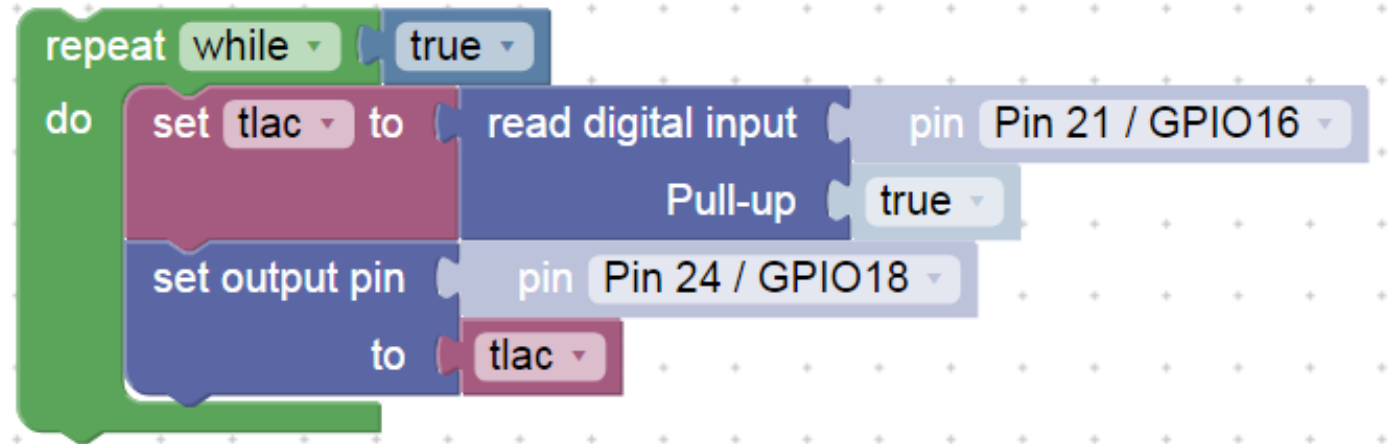

*Nastavení
PWM podle
proměnné*

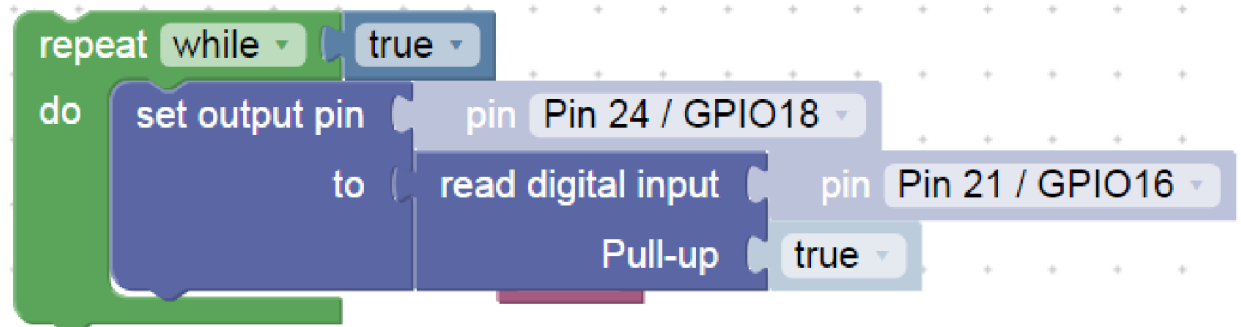
*Pokud je již 30 000, tak
zpátky na nulu*

Čtení stavu tlačítka a uložení do **proměnné**

Nekonečná smyčka, stále opakovaně čte stav tlačítka a podle toho nastavuje červenou LED na GPIO18. Reaguje okamžitě

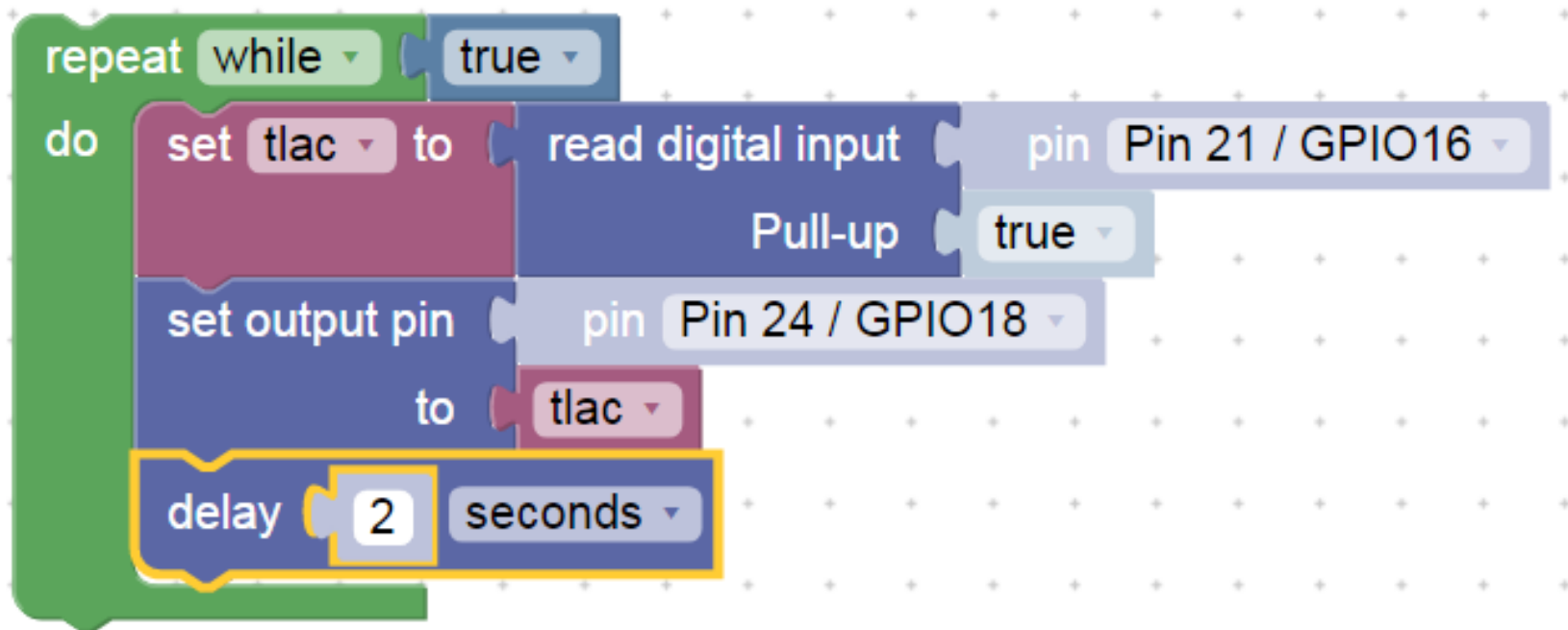
Jednodušší řešení
bez proměnné

Čtení stavu tlačítka a uložení do proměnné

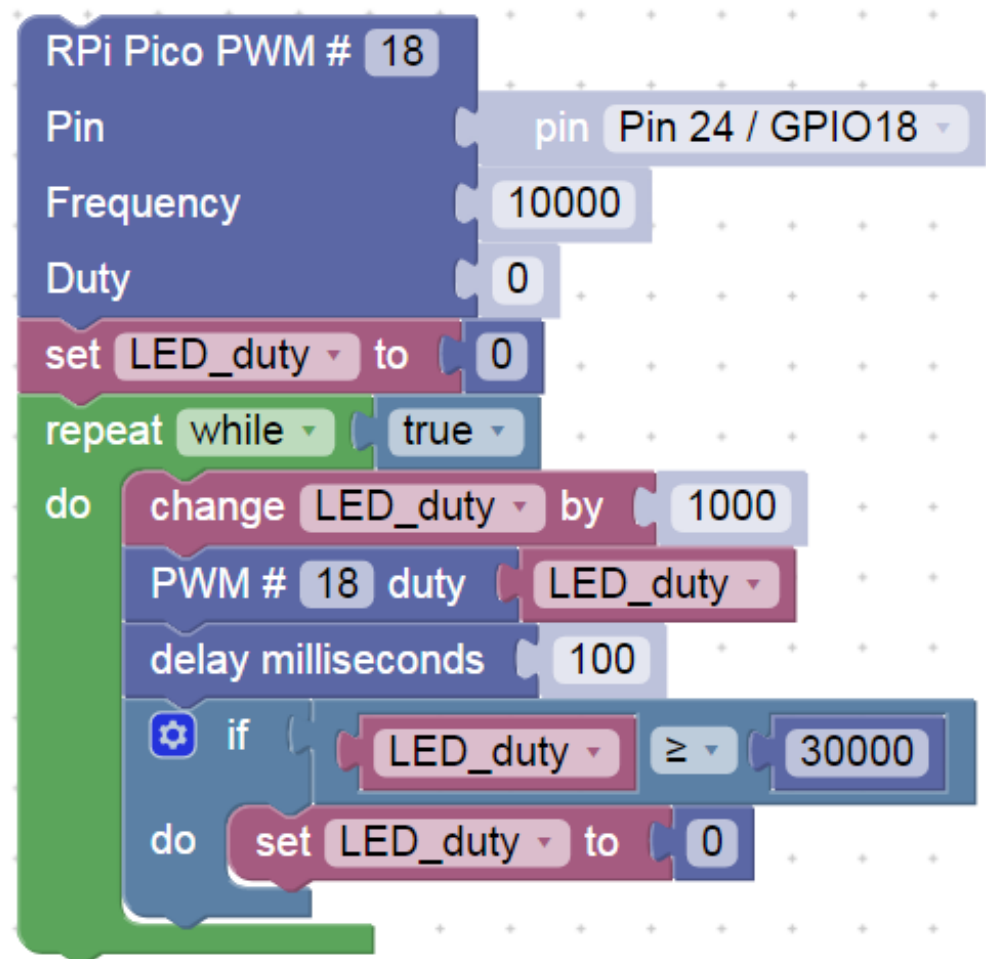
Zpomalení reakce, čteme stav tlačítka jen 1x za 2 sekundy

Důsledek- zpomalení reakce „**pomalé tlačítko**“

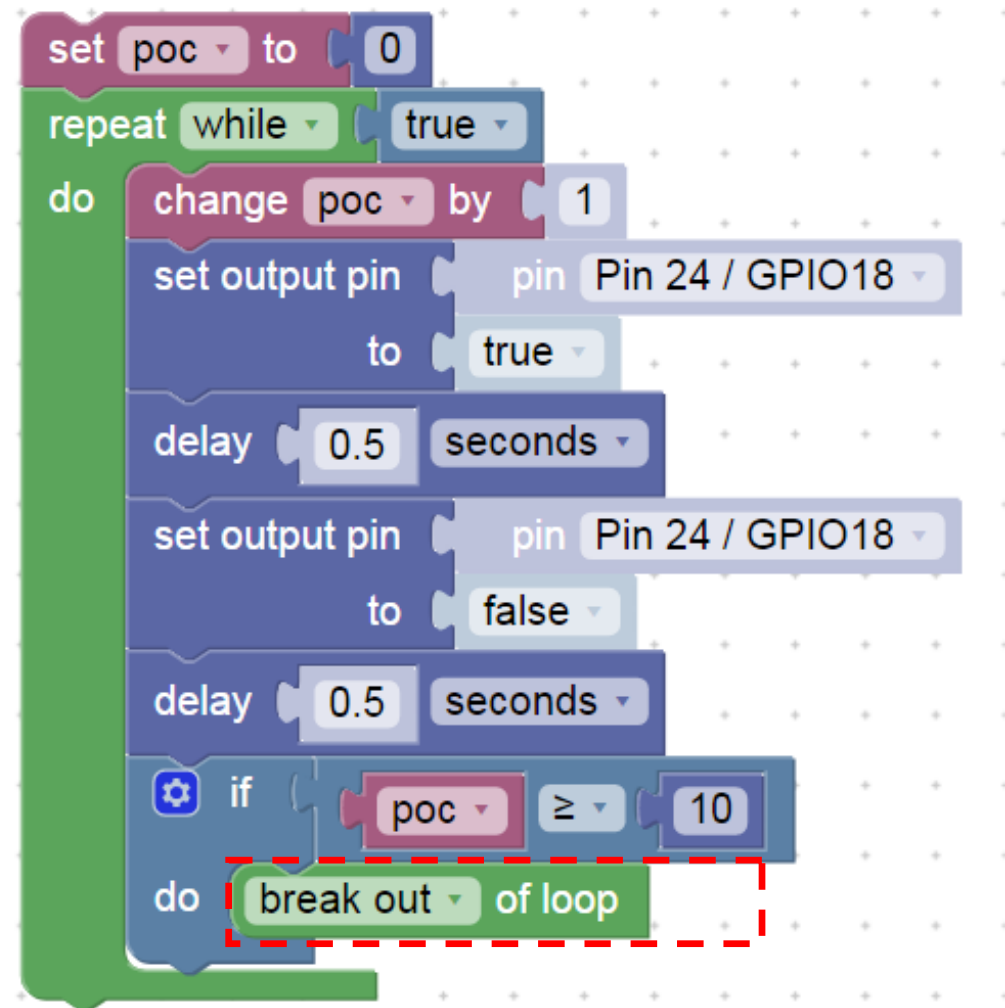
Postupná změna jasu LED

Proměnná **LED_duty** nese informaci o požadované střídě

Ukončení smyčky podle podmínky

Při splnění podmínky se ukončí
smyčka i celý program

Další náplň - elektronika

Pokud nám programování jde dobře, můžeme si zkusit zapojit jednoduchý elektronický obvod s LED a tranzistorem

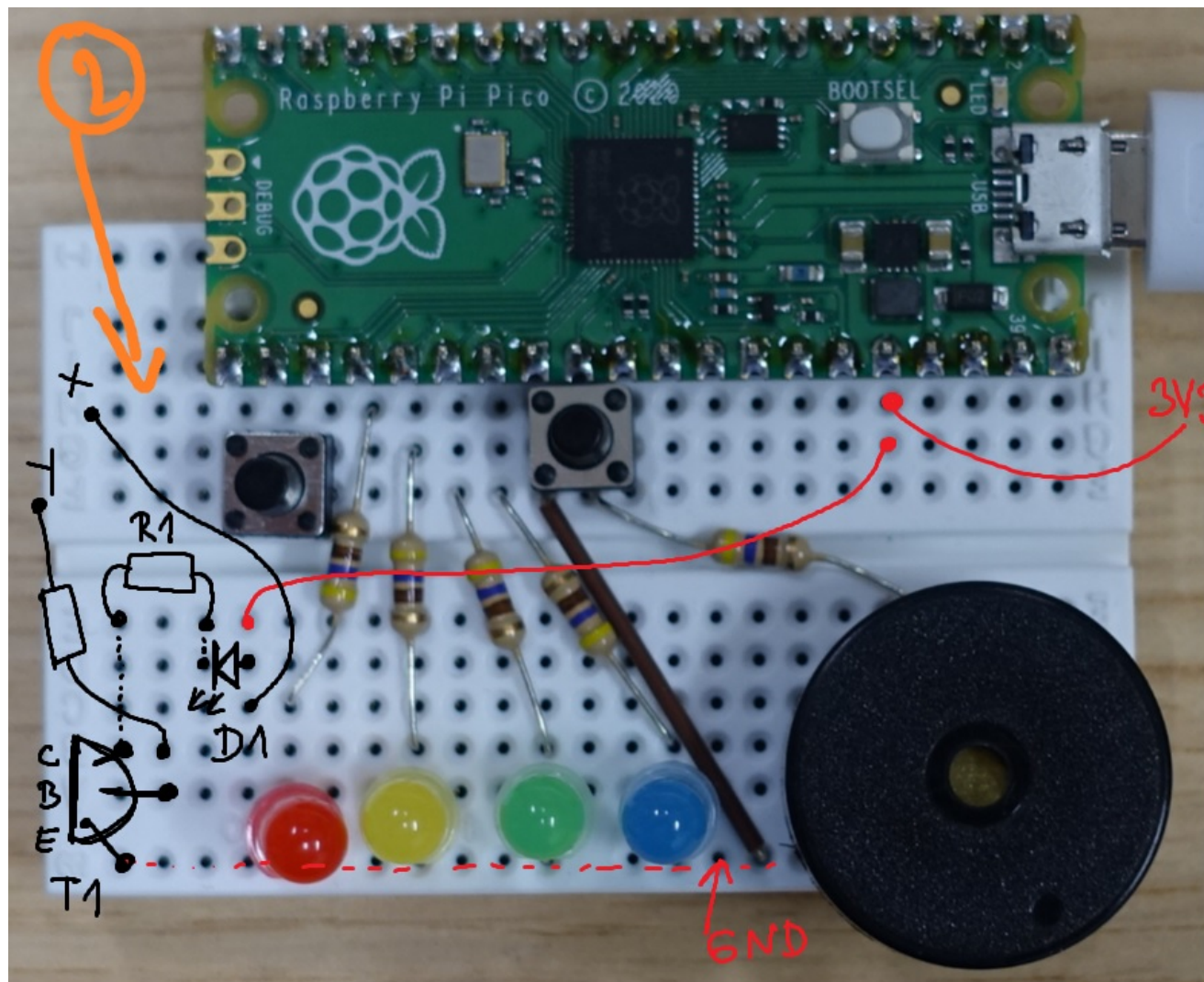
Máme tranzistor NPN typu BC547C, LED

Rezistor 470 Ohmů (hnědý)

Rezistor 10 000 Ohmů (modrý)

LED kratší vývod je katoda, připojit na zem GND

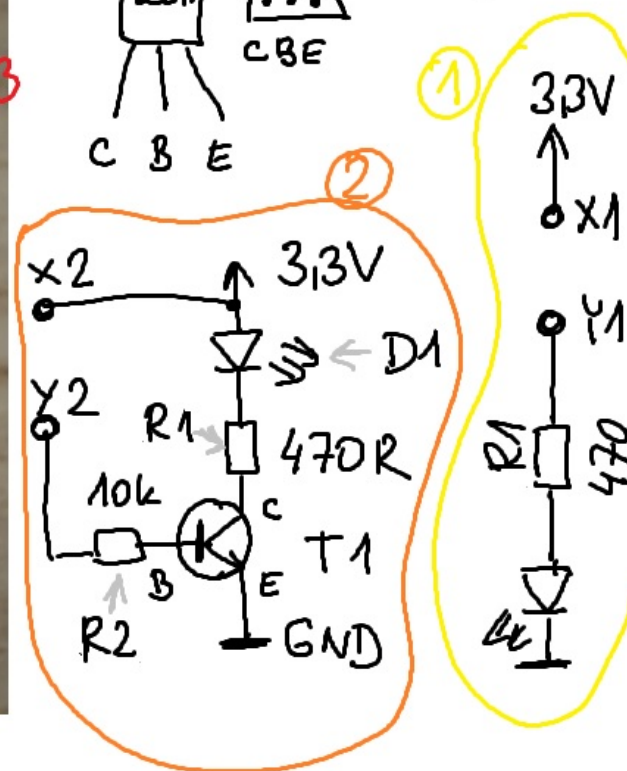

TRANZISTOR

NPN

BC 547

nožičky
dole

Osciloskop a sledování signálu

Při programování blikání LED jsme byli schopni sledovat blikání.

Pokud budem řídit jas LED pomocí PWM, pak rychlé blikání již nejsme schopni zrakem sledovat.

Sledování signálu PWM – přístroj – osciloskop

S podobným přístrojem u nás pracují studenti – středoškoláci v klubu ETC22.

GND připojení na společný vodič zem, GND – ground

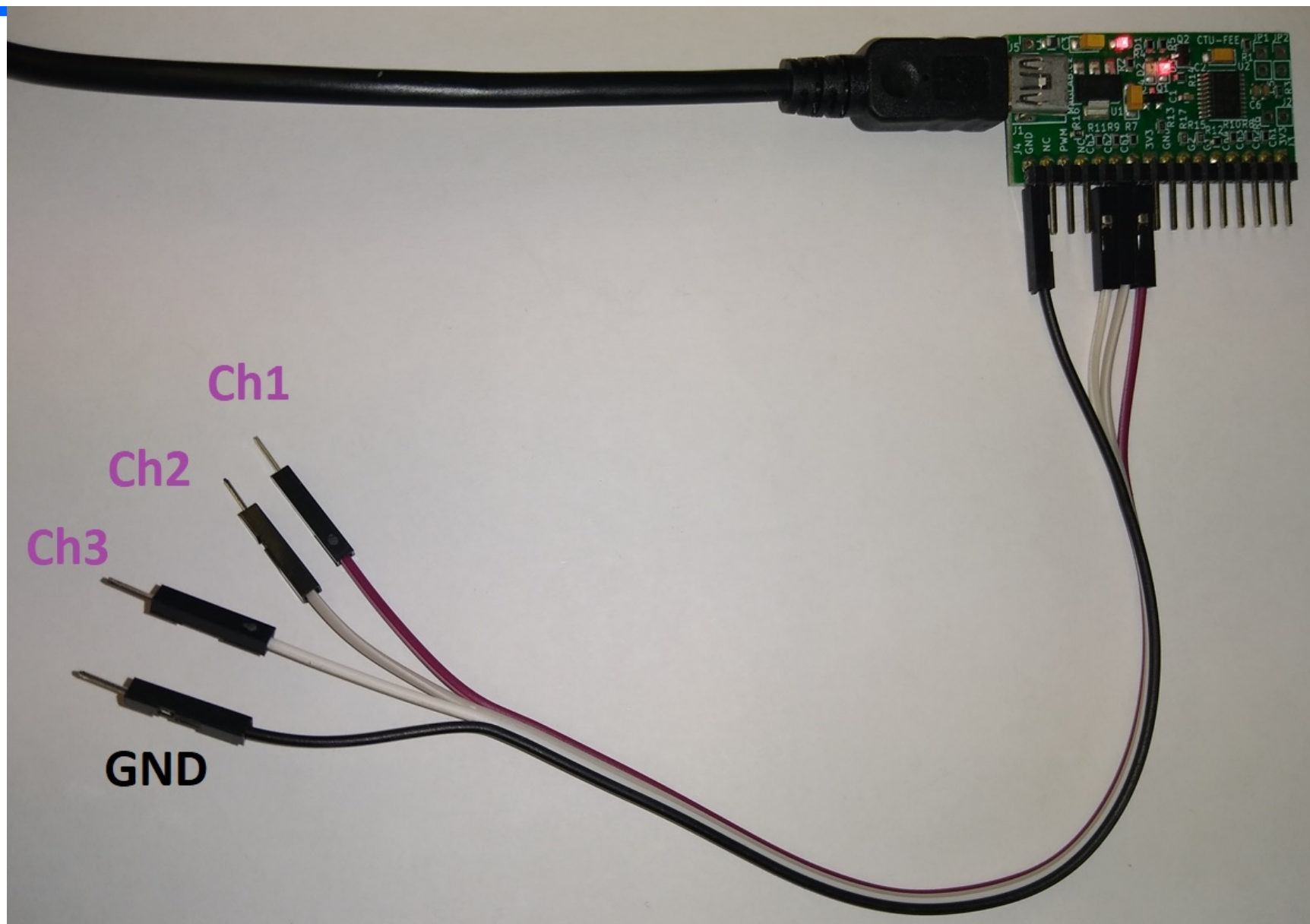
Ch1, Ch2, Ch3- vstupy osciloskopu

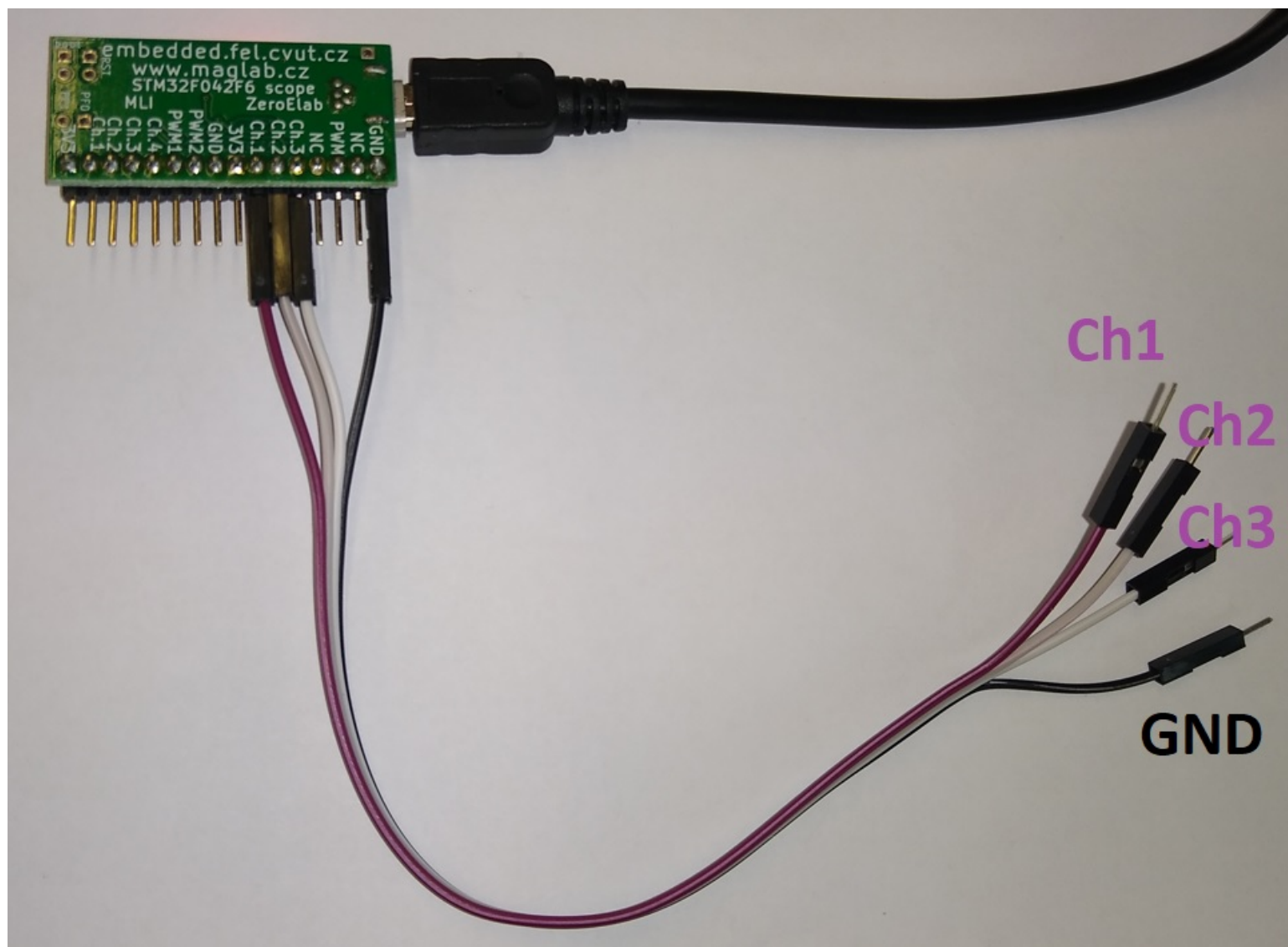
PC obslužná aplikace Zero elab Viewer

Připojení a napájení přes USB.

Úkol. Naprogramovat generátor PWM a sledovat osciloskopem signál

Naprogramovat generátor PWM, kde se bude pomalu po skocích měnit frekvence a osciloskopem sledovat signál

KONEC

▪